

Mūsu tulkoņi pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējis.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

Swipe to change

ungāru

Mediācija ES dalībvalstīs

Ungārija

Tā vietā, lai vērstos tiesā, kāpēc nemēģināt atrisināt strīdu, izmantojot starpniecību? Tā ir alternatīva strīdu risināšanas (alternatīv vitarendezés) (ASR) (ADR) procedūra, kuras laikā starpnieks (közvetítő) palīdz strīdā iesaistītajām pusēm panākt vienošanos. Ungārijas valdība un praktizējošie juristi apzinās starpniecības priekšrocības.

Ar ko sazināties?

Saskaņā ar 2002. gada Likumu LV "Par mediāciju" (*a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény*) Tieslietu ministrija ir atbildīga par mediatoru un mediatorus algojošo juridisko personu reģistrāciju.

Mediatoru un mediatorus algojošo juridisko personu reģistrs ir pieejams **Publiskās administrācijas un tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē**.

Šajā tīmekļa vietnē lietotājiem tiek sniegta vispārēja informācija, un mediatoru reģistrā ir iespējams veikt meklēšanu, izmantojot personas vārdu un uzvārdu, specializācijas jomu, valodu zināšanas un valsti, kurā atrodas tās birojs. Juridiskās personas var meklēt, izmantojot nosaukumu, valsti un nosaukuma saīsinājumu.

Šajā **tīmekļa vietnē** ir pieejamas arī mediatoru un mediatorus algojošo juridisko personu reģistrācijas veidlapas.

Mediācijas jomā strādā nevalstiskās asociācijas, tostarp:

Nacionālā mediācijas asociācija (*Országos Mediációs Egyesület*); un

Budapeštas Tirdzniecības un rūpniecības kameras Mediācijas un tiesiskās koordinācijas departaments (*Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Mediációs és Jogi Koordinációs Osztálya*).

Kurā jomā mediācija ir pieļaujama un/vai tiek visbiežāk izmantota?

2002. gada Likums LV "Par mediāciju" attiecas uz civiltiesiskajiem strīdiem, taču mediācija nav pieļaujama neslavas celšanas lietās, administratīvajā procesā, aizbildniecības procesos, procesos par aizgādības tiesību izbeigšanu, izpildes procesos, paternitātes vai pēctecības noteikšanas procesos, kā arī konstitucionālo sūdzību lietās.

Vai ir jāievēro īpaši noteikumi?

Mediācijas izmantošana ir brīvprātīga, un tai ir noteiktas priekšrocības saistībā ar **likumu "Par nodevām"** (az illetékekről szóló törvény) un **Civilprocesa kodeksu** (polgári perrendtartás)

Pusēm ir jānomaksā tikai puse no attiecīgās nodevas, ja puses izmanto mediāciju pēc pirmās tiesas sēdes un panāko izlīgumu apstiprina tiesnesis. No šīs samazinātās summas var ieturēt arī mediatoram maksājamo summu, ieskaitot PVN (HÉA) (bet ne vairāk par 50 000,00 Ungārijas forintu). Gala nodevas apmēra vienīgais ierobežojums – tā nedrīkst būt mazāka par 30 % no sākotnējās summas apmēra. Ja likums neparedz mediācijas izmantošanu attiecīgajā lietā, atvieglojumi netiek piemēroti.

Ja puses uzsāk mediācijas procesu pirms civillietas izskatīšanas tiesā, no maksājamās tiesas nodevas summas tiek atskaitīta mediatoram maksājamā summa, ieskaitot PVN, bet ne vairāk kā 50 000,00 Ungārijas forintu, taču maksājamās tiesas nodevas summa nevar būt mazāka par 50 % no sākotnējā nodevas apmēra. Atvieglojumi netiek piemēroti, ja mediācijas izmantošana attiecīgajā lietā nav atļauta vai ja puses vērsas tiesā, neņemot vērā mediācijas laikā noslēgto izlīgumu (izņemot gadījumus, kad puses vērsas tiesā, lai panāktu tāda izlīguma izpildi, kas nav ticis izpildīts labprātīgi).

Mediatoriem nav vienota ētikas kodeksa valsts mērogā, tomēr vairums mediācijas asociāciju ievēro Eiropas Mediatoru rīcības kodeksu (*közvetítőik európai magatartási kódexe*).

Darba lietu samierināšanas un mediācijas dienests ir izstrādājis **Īpašu ētikas kodeksu piemērošanai darba tiesiskos strīdos** (*Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat*).

Dažas tiesas sniedz iespēju pusēm izmantot mediāciju bez maksas procesa gaitā. Sīkāki noteikumi un tiesu saraksts ir pieejams Ungārijas tiesu centrālajā tīmekļa vietnē: (http://birosag.hu/engine.aspx?page=Birosag_showcontent&content=Birosagi_kozvetites).

Informācija un apmācība

Īpaša informatīva tīmekļa vietne angļu valodā par mediācijas jautājumiem vai par nacionālo mediatoru mācību iestādi nav pieejama.

Tīmekļa vietne par mediāciju ir pieejama tikai ungāru valodā.

Kādas ir mediācijas izmaksas?

Mediācija nav bezmaksas pakalpojums – par **maksājuma** apmēriem puses un mediators savstarpēji vienojas.

Vai ir iespējama mediācijas rezultātā panāktā izlīguma izpilde?

Saskaņā ar **Direktīvu 2008/52/EK** strīdā iesaistītās puses var lūgt, lai ar mediācijas palīdzību panāktā rakstiska izlīguma saturu atzīst par izpildāmu.

Dalībvalstis Komisijai dara zināmas tās tiesas vai citas iestādes, kas ir kompetentas pieņemt šādus lūgumus.

Ar mediācijas palīdzību panāktā rakstiska izlīguma saturu puses var padarīt izpildāmu. Puses var pieprasīt, lai tiesa vai notārs (*közjegyző*) iekļauj vienošanos tiesas apstiprinātā izlīgumā vai publiskā dokumentā (*közokirat*), kuru vēlāk var nodot izpildei.

Saites

Ungārijas mediatoru reģistra tīmekļa vietne (*A magyar közvetítőik adatbázisának honlapja*)

Lapa atjaunināta: 06/04/2017

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.